

Gra igjennem. Eller Indvendingen lyder, ſom det ærede Medlem for Maribo Amtſ 2den Valgkreds (Frederikſen) forleden Dag udtalte, at han yndede nok den parlamentariſke Regjeringsform, naar Folket blev modent dertil. Det er nu omtrent 40 Aar ſiden, Folket begyndte at tage Del i Frihedens Arbejde. Skulde det da ikke være nok for det danſke Folk at vandre 40 Aar i Orkenen, for at komme til at føre Kampen med Kananiterne om Indtagelſe af Frihedens Land. Forøvrigt er dette Udtryk „ikke modent nok“ altid de Reaktionsæres Sprog. Det var Reaktionenens Sprog i 1848, da man ſagde: Ja, Friheden ſkal det danſke Folk have, naar det bliver modent dertil, man maa først gaa i Vandet, naar man kan ſvømme. Saaledes ſige de Herrer ogſaa nu, at det er for tidligt at føre et forøvrigt anerkjendt Princip igjennem, thi Folket er ikke modent dertil; ſelvfølgelig er det ikke fuldt modent til at udøve Frihedens Arbejde, forinden det faar Dveſte deri. Det er ganſke rigtigt, at det folkevalgte Kammer for en Del har Opinionen imod ſig, og det er ganſke rigtigt, ſom et æret Medlem bemærkede, at der gives Blade, ſom ikke dele det folkevalgte Kammeres Synſmaaede paa vor Frihed, og ſom ikke gjøre ſærdels Meget for at hævede dets grundlovmæssige Betydning og Stilling. Ivertimod, der er i denne Henseende gjort meget for at ſvække den rette Forſtaeſe af vor Virksomhed og for ikke at give vor Virksomhed vedrørende Perſoner og Forhold den ſande Belysning. Vi forlange ingenlunde en anerkjendende Belysning, men kun en ſand og ikke en forvrænget Belysning. Imidlertid kunne De, mine Herrer, ikke negte, at der i ſaa Henseende er et virkelig Fremſkridt. Det er ikke blot den almindelige valgberettigede Del af Befolkningen, der er vaagnet og har givet ſit vaagnende Liv tilkjende ved større Deltagelſe i Valgene for derved at frembringe et Flertal, hvor der før var et under ſmaa Raar hængende Mindretal. Men ogſaa paa mangfoldige andre Maader mærker man, at man er kommen under Veir med, at det dog nok ikke hænger ganſke rigtigt ſammen med Lovpræſningen af den Gulbalder, ſom vi nu have levet under over 20 Aar, Lovpræſningen af de Forhold, ſom det gamle Regjeringsſyſtem har ſtabt. Jeg nævner ingen Tvivl om, hvorvidt det vil lykkes at reiſe en ſaadan Indſigelſe imod et friſindet Miniſteriums Tilværelſe, ſom man reiſte i 1859, eller lignende Bevægelſer, ſom man ved viſe Leiligheder forſøgte at sætte i Scene i 1863 og 1864; jeg ſkal for Øvrigt ogſaa bemærke, at ſelv under det kortvarige Miniſteriums Tilværelſe i 1859, der ſtod næmmeſt den venſtre Side, blev der gjort ikke uveſentlige Forandringer paa mange Steber med Henſyn til Opfattelſen af, hvad der dog maatte kunde røres op i, naar et andetſindet Miniſterium kunde ſkifte med det gamle Syſtems Benner, ja, jeg erfarede den Gang, at Mange,

ſom den Gang paa flere Punkter ſtode meget tvivlſomt, ja, endog ſom beſtemte Modſtandere af en ſaadan Mulighed, at noget andet Tankſæt end det gamle ſkulde vove at tage Regjeringsens Tøiler, bleve omvendte i dette korte Tidrum og kom til at tro, at det dog muligviſ ſlet ikke var ſaa galt, om man af og til ſkiftede med forſkjellige Anſkuelſer for, at Somme kunde gjøre godt, hvad maatte Andre havde gjort ilde, ſelv om der var groet Mos derover. Man reiſer Indſigelſe imod os og imod vor Færd. Har man ført Beviſ derved? Jeg veed ikke, paa hvilke Punkter man ſkulde kunne anfægte vor Færd, ikke ſet i de Privilegeredes, ikke i de med Særrettigheder Udrusteſtes og ikke i en enkelt Samfundsklaſſes Belysning, men ſet fra det hele Folks og fra Fædrelandets Standpunkt. Hvor er der nogen gavnlig Interæſſe for Folk og Land, hvor vi ere vegne tilbage fra at være med. Viis os et eneſte Punkt paa nogetſomhelſt Omraade, hvor vor Virksomhed med Henſyn dertil har været ſavnet. So! deri beſtaar vor Brøde, at vi have diſſe moderne radikale Theorier. Det er diſſe moderne radikale Theorier, ſom aabenbare ſig i vor Kjærlighed til Grundtanken i Grundloven af 1849 og gjøre, at vi have den Driftighed at paafſtaa, at et Menneske kan, fordi han er i en anden ydre Stilling, være et lige ſaa godt Menneske ſom en anden, der er bedre ſtillet. Deri beſtaar vor Brøde, at vi bevare vor første Kjærlighed til Grundloven af 1849. Hvori ligge de moderne radikale Theorier? Ligge de ikke i Hævdelfen af den almindelige Valgret baade til Kommune og Stat, eller hvori vil det ærede Medlem for Ahiſted (Gund), ſom afbryder mig, finde paa, at de ſkulde ligge? Det er vor Brøde, at vi have bevaret vor gamle Kjærlighed, og at vi ikke have mistvivlet om, at Fæderlighed og Fædrelandſind og den gode Villie til at fremme, hvad godt er, bor lige ſaa godt hos den lavere Stillede ſom hos den høiere Stillede. Vi kunne paa den anden Side erkjende, at der er braadne Aar i alle Lande, men vi nedlægge Indſigelſe mod, at diſſe Egenſkaber ere tilſtede i en ganſke ſærlig Grad i et enkelt Samfundslag fremfor i de andre. Men ville De ikke give mig Ret deri og ſige: deri beſtaar vor Brøde; thi er det ikke det, ſaa gad jeg vide, hvad det er. Er det Kunſt, er det Videndſkab, er det Religion eller er det Oplysning, ſom vi ſavne Beredvillighed til at fremme? Er det Fædrelandets Forſvar, vi ikke ville være med til? Er det Embedsmændenes uafhængige Stilling, Lønninger og Penſion? (En Stemme: Ja En anden Stemme: Det mener han ikke!) Det ærede Medlem ſiger: Ja, men han ſpør til: han mener det ikke. Det er alſaa en Indſigelſe, ſom ikke menes; jeg ſkal følgelig ikke gaa videre ind derpaa. (En Stemme: Jeg faſtholder mit Ja.) Der er alſaa 2 Forſkjellige; der er et æret Medlem, ſom har faſtholdt ſin Indſigelſe. Jeg vil da ſige det